

KONINKLIJKE MOSA BV.

J.H.M. Nillesen *

In 1883 stichtte Louis Regout de Mosafabriek. Hij was de zoon van de beroemde Petrus Regout die in 1836 ook in Maastricht de Sfinx als aardewerkfabriek vestigde. De Mosa richtte zich in het begin vooral op de fabricage van porselein.

Men kon sinds 1000 v.C in China helder wit porselein maken.

Marco Polo schreef als eerste hierover. Vooral de Nederlandse Oost-Indische Compagnie vervoerde in de 17de eeuw, voor die tijd enorme hoeveelheden porselein van China naar Europa. Pas in 1708 ontdekte Johann Friedrich Böttger de juiste en fel begeerde samenstelling van porselein. Hierna kwamen in Europa gedurende de 18de en 19de eeuw tal van porseleinfabrieken tot stand. Böttger zelf grondvestte de porseleinfabriek in Meissen, waar later het zeer bekende Saksische porselein vervaardigd werd. Ook nu nog maakt men er "Meissner Porzellan".

In Nederland waren er in de 18de eeuw te Weesp, Loosdrecht, Den Haag en Amsterdam een viertal fabrieken. Al deze werkplaatsen gingen omstreeks 1800 te gronde en pas met de oprichting van de Mosa in 1883 werd de fabricage van porselein weer opgevat in Nederland. Porselein onderscheidt zich van aardewerk in de samenstelling van de grondstoffen: bij porselein wordt in plaats van gewone kleisoorten

gebruik gemaakt van kaolien, een fijn, zuiver wit brandend residu van door verwerking vergane veldspaat. Deze stof is genoemd naar de berg Kao-Ling (China) waar veel veldspaat werd gedolven.

Mosa produceerde tot 1925 porselein dat zeer door de Chinese prototypes geïnspireerd was. Voor decoratie gebruikte men de door Wedgwood in Engeland geïntroduceerde techniek van de decalcomanie-plaatjes, die het moeizame met de hand beschilderen verving.

Aanvankelijk werd naast Chinees ook Engels en Saksisch porselein geïmiteerd. In de tijd tussen de wereldoorlogen ontwikkelde Mosa met geheel nieuwe ontwerpen een eigen gezicht.

Vanaf 1932 werd de productie van aardewerk gestart om de verminderde afzet van porselein op te vangen: Mosa-plateel.

Na de economische wereldcrisis en wereldoorlog II beleefde de Mosa rond 1950 weer een opbloei. De bekende ontwerper Edmond Bellefroid ontwierp vele keramische producten die oorspronkelijk, volgens zijn strenge stijlprincipes, helder wit en niet gedecoreerd waren. De tegels van de Mosa maakten een analoge ontwikkeling door als porselein en plateel

KWALITEITSCONTROLE

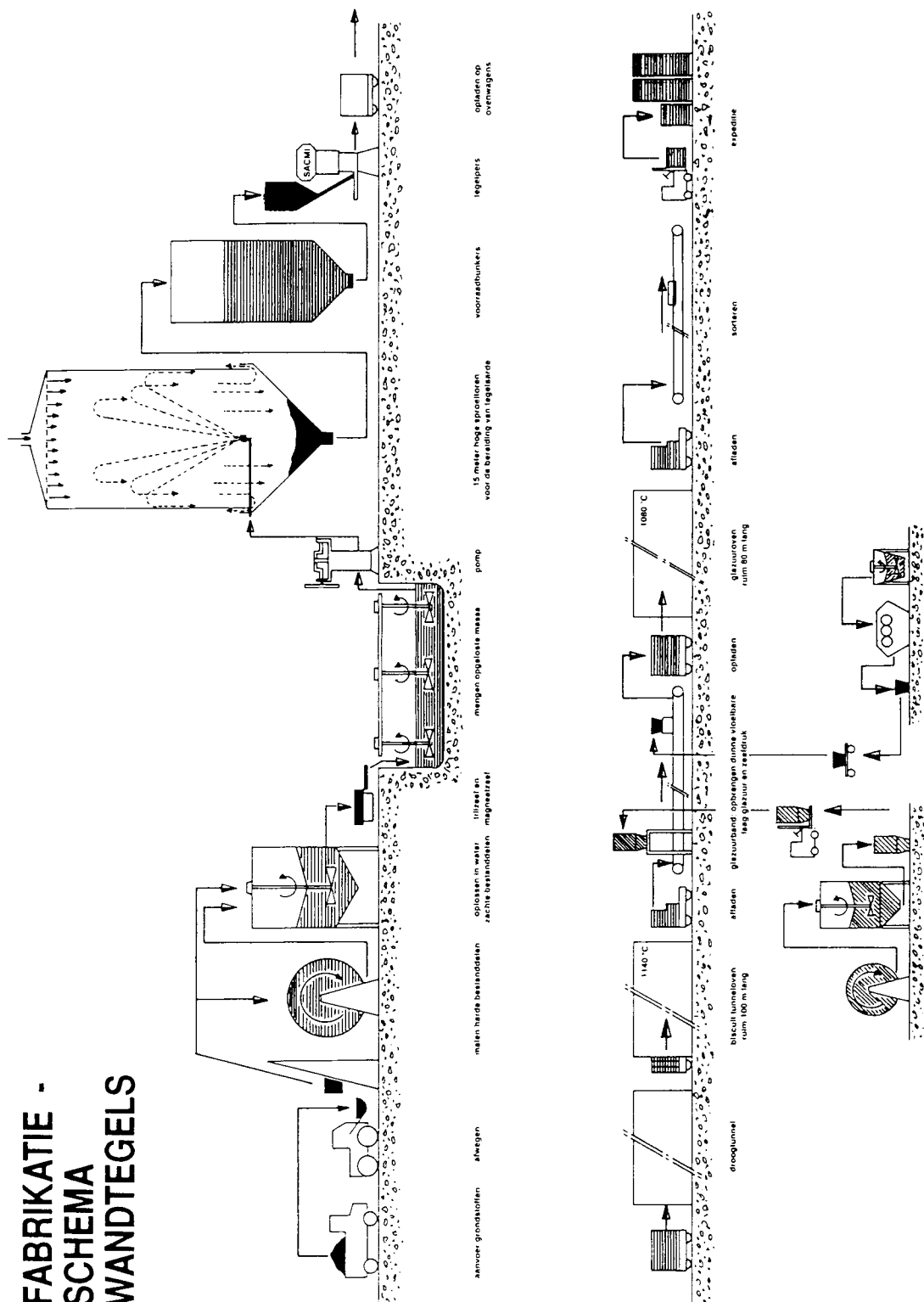
In haar streven naar de productie van hoogwaardige producten is Mosa zelf de strengste criticus. Ieder Mosa produkt wordt uiterst nauwkeurig op kwaliteit gecontroleerd. De normen die Mosa hierbij hanteert zijn vele malen strenger dan bijvoorbeeld de Nederlandse Eenheids Norm (NEN), de Deutsche Industrie Norm (DIN) en de Europese Norm (EN).

De controle van die kwaliteit is volledig geïntegreerd in het productieproces. Dit begint bij de inkoop van grondstoffen en loopt tot en met emballage en verzending, zodat de afnemer de Mosa producten in perfecte conditie ontvangt.

Controle door middel van de Röntgenspectrometer.

FABRIKATIE - SCHEMA WANDTEGELS

tot in deze tijd van "hi tech" industrie.

De familie Regout bestuurde de Mosa gedurende een onafgebroken periode van 90 jaren. Eerst Louis (H.G.L.) Regout van 1883 tot 1916, vervolgens Louis (L.F.H.) Regout tot 1966 en tenslotte als lid van een driehoofdige directie, Louis Regout tot 1972.

Hierna werd Mosa achtereenvolgens een onderdeel van Thyssen - Bornemisza Group N.V., daarna in 1975 van de Bouwdivisie van D.S.M. en als laatste tot op de dag van vandaag van Redland Bouwprodukten B.V.

Mosa bezit op dit moment drie fabrieken in Maastricht, (één wandtegel-, één vloertegel- en één porseleinfabriek) en verwerkt jaarlijks: ca. 8.000 ton gemalen, Belgische kalksteen uit de Formatie van Maastricht.

Ca. 15.000 ton mioceen zilverzand uit Zuid-Limburg en ca. 20.000 ton klei uit de Eifel en

verder buitenlandse grondstoffen waaronder kaolien uit diverse bronnen en veldspaat uit Finland. We beperken ons in dit artikel wat de industriële activiteit aangaat tot wandtegelfabricage.

Het productieproces omvat achtereenvolgens: doseren, malen of beslaan afhankelijk van de aangeleverde korrelgrootte van de grondstoffen, mengen, waterverdamping, persen, biscuitbrand (1140°C), loskloppen, sorteren en glazuren, glazuurbrand (1080°C) en eindsortering zoals op het schema is weergegeven.

*Koninklijke Mosa bv
Meerssenerweg 358
Postbus 1026, 6201 BA Maastricht
Tel.043-689444 Telex 56064

Beton is een synthese van geologische grondstoffen, direct of na enige bewerking. Het is een mengsel van zand, grind, cement en water.

Foto: Rob Holthuis, Beek

Beschikbaar gesteld door: GELISSEN B.V. Betonfabriek